

Maloljetnici i psihoaktivna sredstva

Dr.sc. Ivana Pavić Šimetin, dr.med., zamjenica ravnateljica i voditeljica Službe za školsku medicinu, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti, Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Stručni skup

Poboljšanje dijagnostike, tretmana i skrbi za maloljetnike s problematičnom uporabom droga i unapređenje međuresorne suradnje
Edukacijski centar Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Zagreb, Rockefellerova 12

18. lipnja 2019

Školska dob i adolescencija

Relativno zdravlje

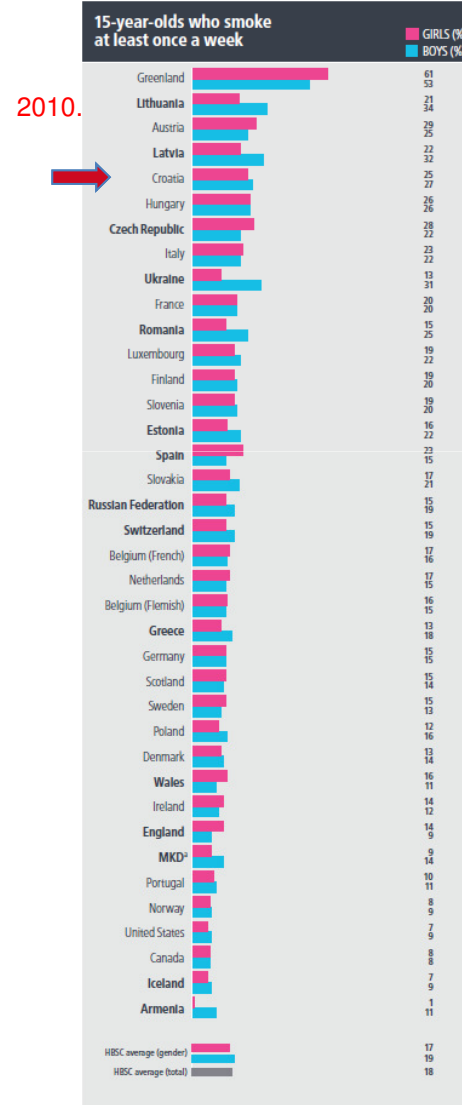
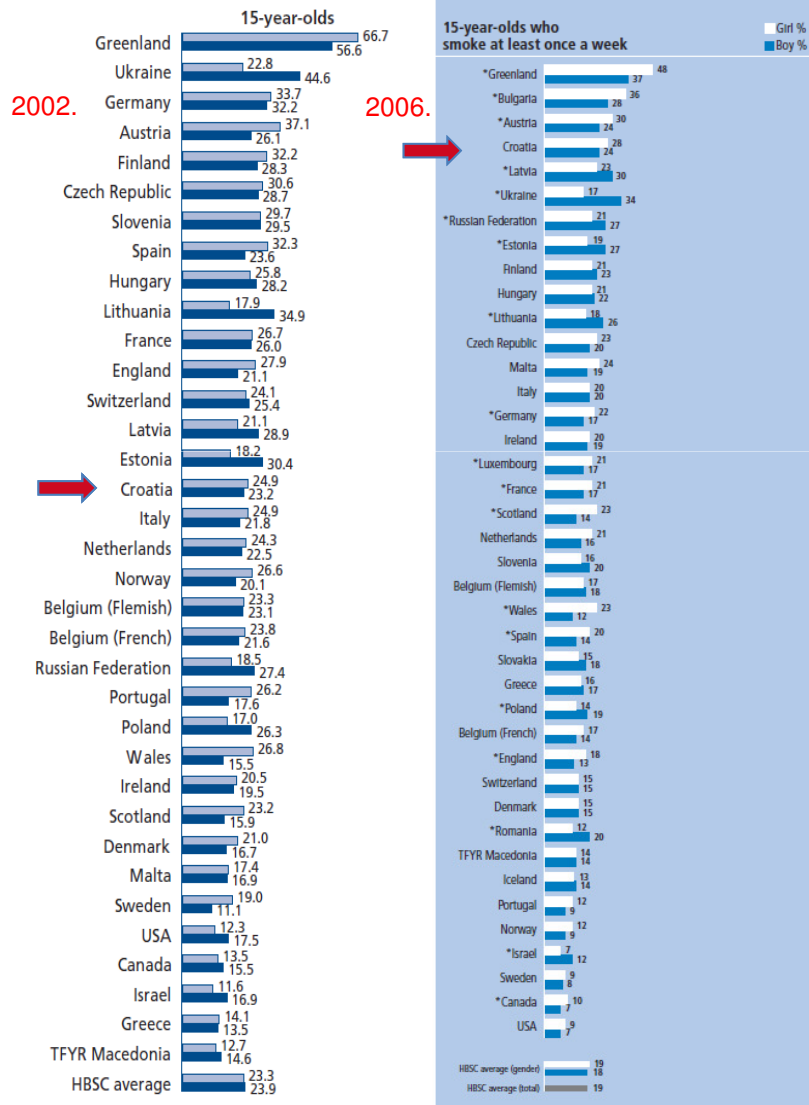
Veliki rizici za zdravlja

- Nedovoljna tjelesna aktivnost i nepravilna prehrana
- **Rizična ponašanja (alkohol, pušenje, ovisnosti, nasilje, rizični spolni odnosi)**
- Problemi mentalnog zdravlja
- Stradavanje u cestovnom prometu
- Nedovoljan obuhvat cijepljenja

Investing in children: the European child and adolescent health strategy 2015–2020, Svjetska zdravstvena organizacija

Pušenje duhana najmanje jednom tjedno

2014.

HBSC REGION	BOYS (%)	GIRLS (%)
Greenland	51	53
Bulgaria	21	30
Croatia	25	21
Italy	20	22
Hungary	20	21
France	18	20
Romania	20	17
Slovakia	16	18
Lithuania	20	12
Luxembourg	13	18
Poland	15	15
Austria	15	14
Greece	16	13
Latvia	15	13
Germany	13	15
Czech Republic	11	16
Finland	15	11
Slovenia	15	12
Russian Federation	17	10
Belgium (French)	12	11
Estonia	13	11
Malta	11	12
Ukraine	15	9
Israel	17	6
Netherlands	11	11
Portugal	12	10
Belgium (Flemish)	10	10
Scotland	11	10
Switzerland	11	9
MKDa	11	9
Spain	8	10
Ireland	8	8
Denmark	7	8
Wales	7	9
Republic of Moldova	9	6
England	6	8
Sweden	6	7
Canada	5	5
Albania	8	1
Norway	5	3
Iceland	3	3
Armenia	5	1

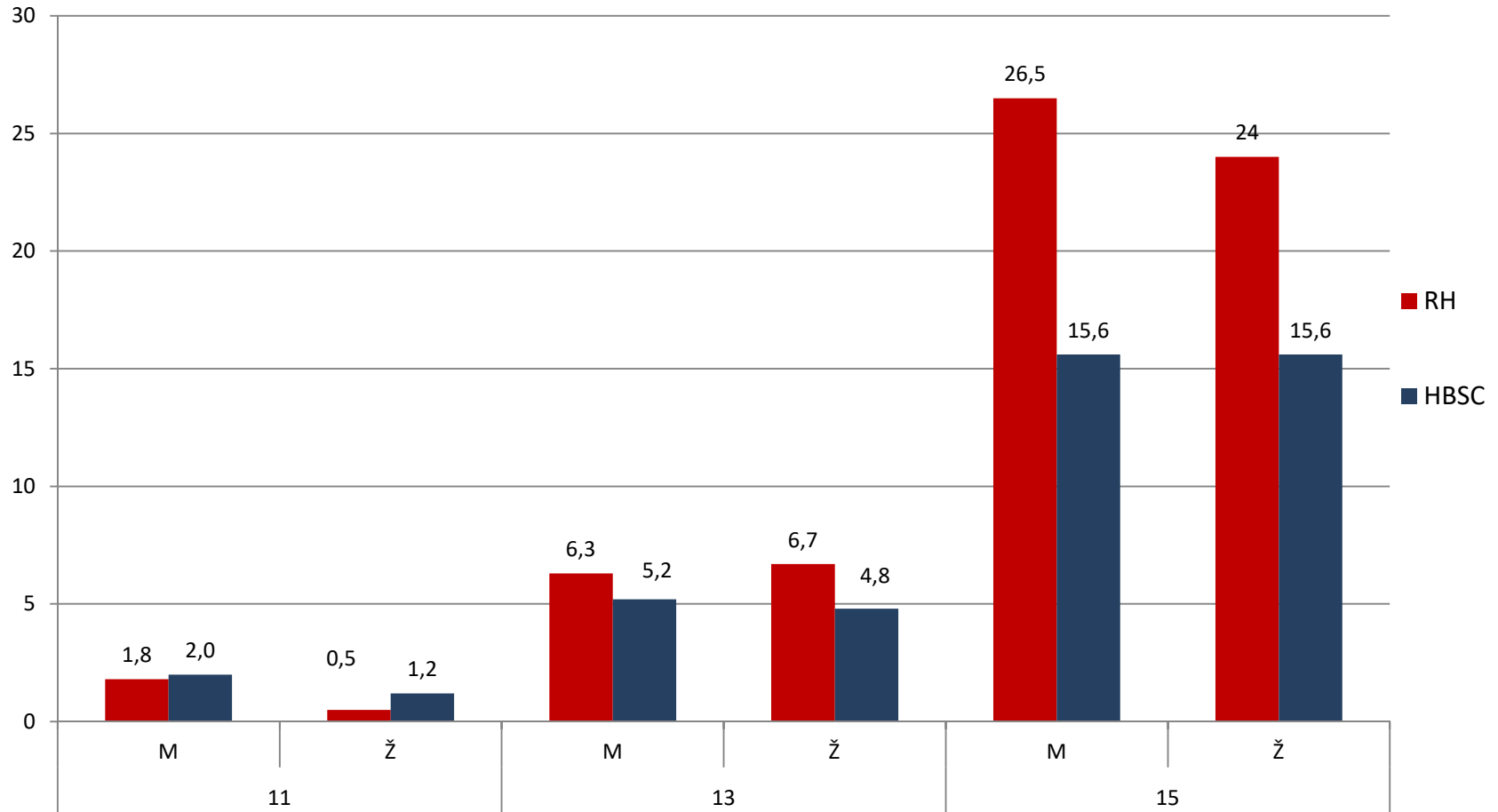
* indicates a significant gender difference (at p<0.05). No data available for Turkey

Note: Indicates significant gender difference (at p<0.05). No data for Turkey. Zero values correspond to less than 0.5%.

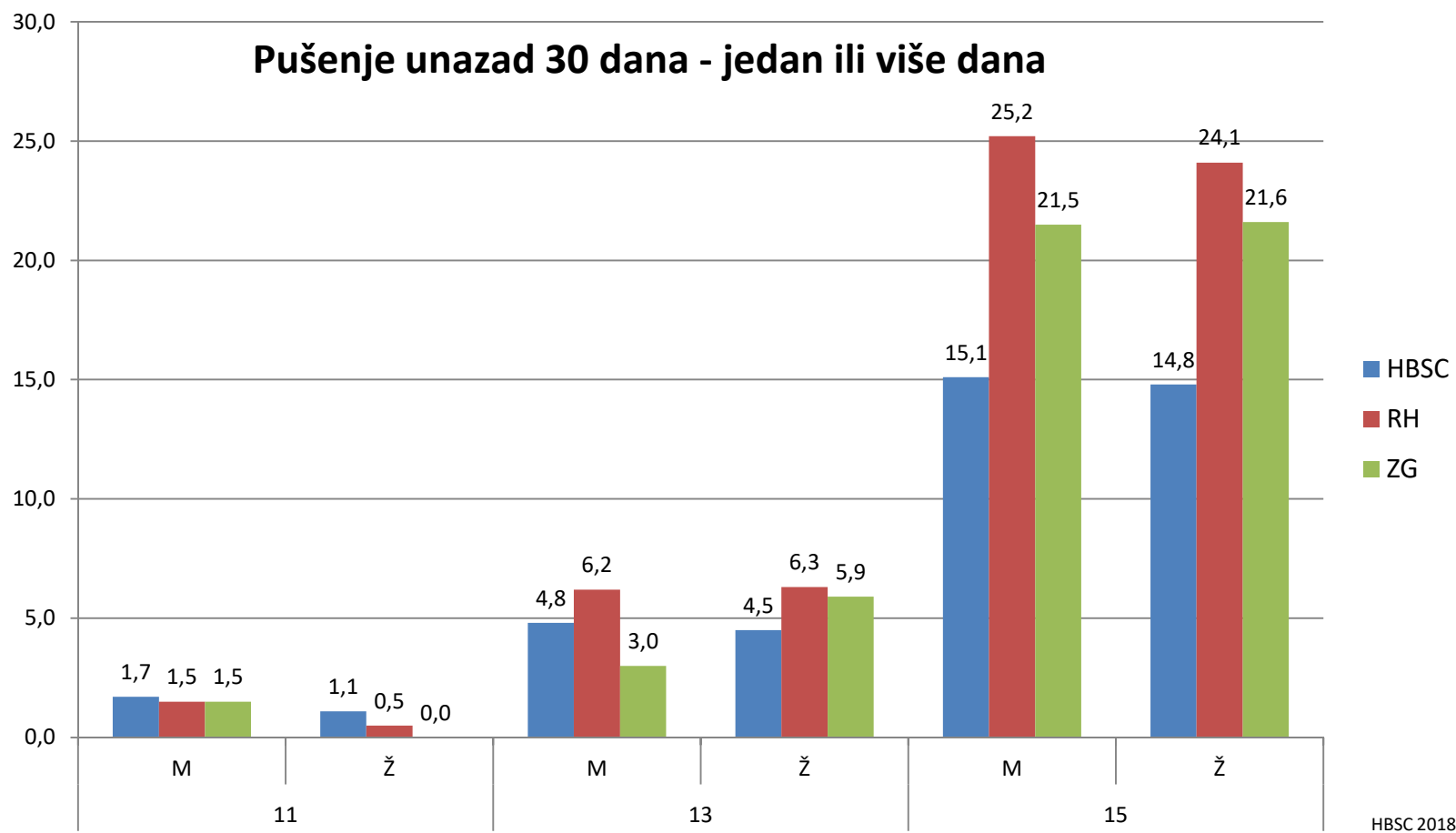
Pušenje

Pušenje najmanje jednom u posljednjih 30 dana (RH/HBSC 2018.)

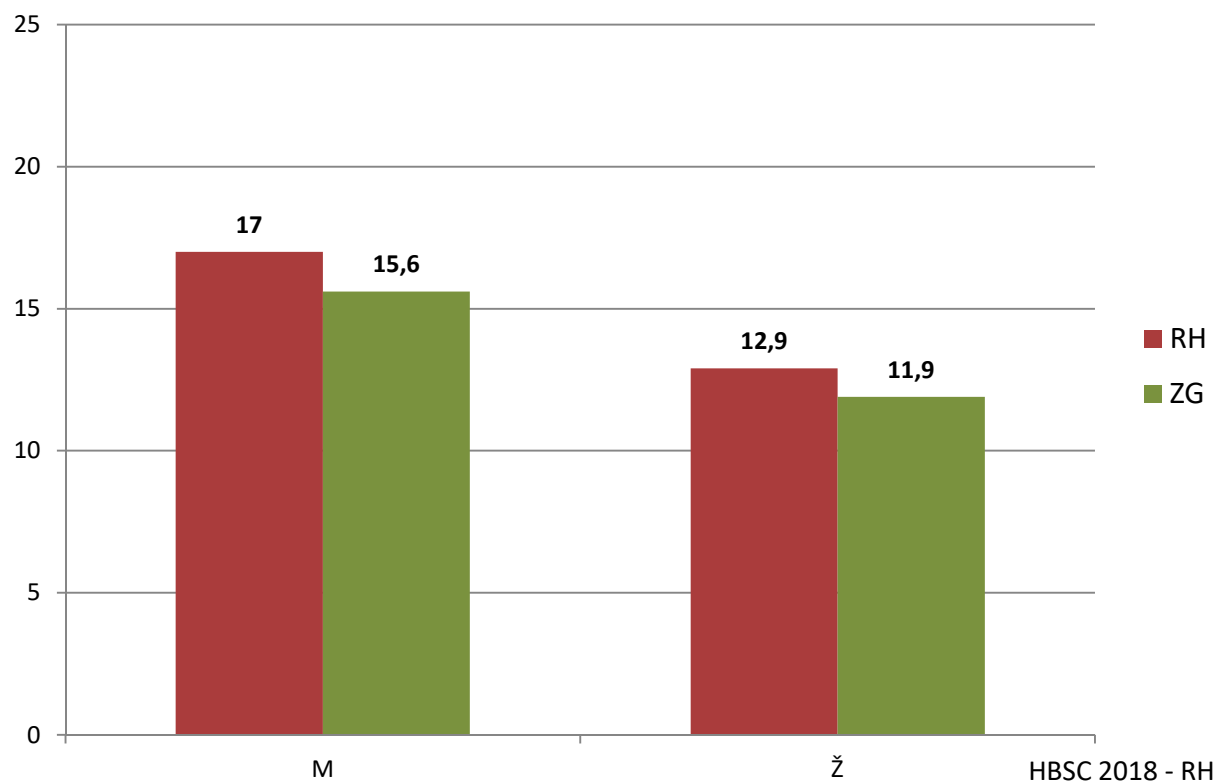
Pušenje cigareta

Pušenje cigareta

Svakodnevno pušenje 15-godišnjaci (%)

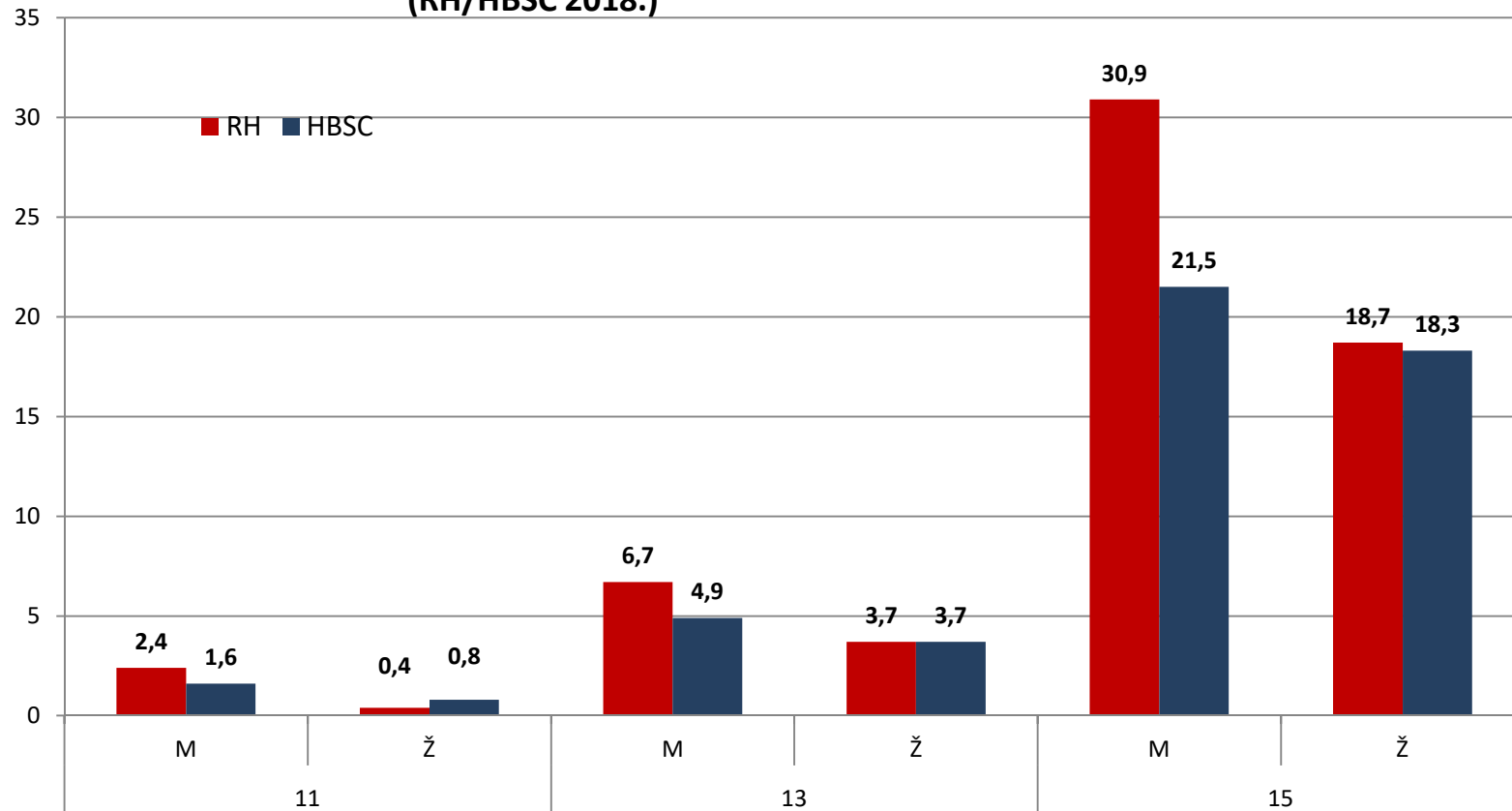

Opijanje 2 ili više puta u životu

11-year-olds who have been drunk at least twice			13-year-olds who have been drunk at least twice			15-year-olds who have been drunk at least twice		
HB SC REGION	BOYS (%)	GIRLS (%)	HB SC REGION	BOYS (%)	GIRLS (%)	HB SC REGION	BOYS (%)	GIRLS (%)
Armenia	7	2	Bulgaria	15	10	Denmark	39	38
Bulgaria	3	1	Lithuania	16	8	Hungary	41	34
Croatia	4	1	Croatia	12	6	Lithuania	41	33
Albania	4	1	Wales	8	9	Bulgaria	38	30
Ukraine	3	1	Latvia	10	6	Scotland	32	33
Hungary	2	2	Armenia	12	4	Croatia	40	24
Republic of Moldova	3	1	Slovakia	7	8	Wales	28	34
Romania	3	1	Poland	9	6	Slovenia	33	28
Lithuania	3	1	Hungary	8	6	Estonia	31	29
Belgium (French)	3	0	Republic of Moldova	12	2	Czech Republic	32	29
Poland	2	1	Estonia	7	7	Finland	32	27
Israel	3	0	Albania	10	3	England	25	31
Greenland	1	2	Romania	9	3	Latvia	30	26
Czech Republic	2	1	Finland	7	5	Slovakia	29	26
Slovenia	2	1	Czech Republic	7	5	Malta	26	28
Slovakia	1	1	Scotland	5	7	Poland	26	26
Latvia	2	0	Slovenia	7	4	Germany	26	23
Portugal	2	0	England	5	6	Greenland	23	25
Ireland	2	0	Greece	7	4	Austria	27	20
Wales	1	1	Russian Federation	6	4	Canada	21	23
Belgium (Flemish)	1	1	Belgium (French)	5	4	Greece	22	21
Italy	1	0	Ukraine	6	4	Belgium (Flemish)	23	19
Luxembourg	1	0	Germany	4	5	Spain	21	21
Estonia	1	1	Malta	4	4	Belgium (French)	23	18
Russian Federation	1	1	Canada	3	4	Romania	30	12
Canada	1	1	Spain	3	4	Republic of Moldova	28	10
England	1	0	Greenland	2	4	Norway	19	19
Greece	1	0	France	4	3	Ukraine	20	16
Austria	1	0	Denmark	4	3	Netherlands	17	16
France	1	0	Austria	4	2	France	17	16
Malta	1	0	Italy	4	2	Portugal	18	15
Spain	0	1	Portugal	2	3	Sweden	15	18
Switzerland	1	0	Belgium (Flemish)	3	2	Ireland	16	16
Norway	1	0	Switzerland	3	2	Italy	19	14
Scotland	0	0	Israel	3	2	Luxembourg	15	14
Sweden	0	0	Luxembourg	2	2	Russian Federation	17	11
Denmark	1	0	Sweden	2	2	Switzerland	16	11
Netherlands	0	0	Netherlands	2	2	Albania	19	7
Germany	0	0	Ireland	2	2	MKDa	15	8
Iceland	0	0	Norway	2	1	Armenia	19	4
			Iceland	1	1	Israel	15	5
						Iceland	6	6

Alkohol

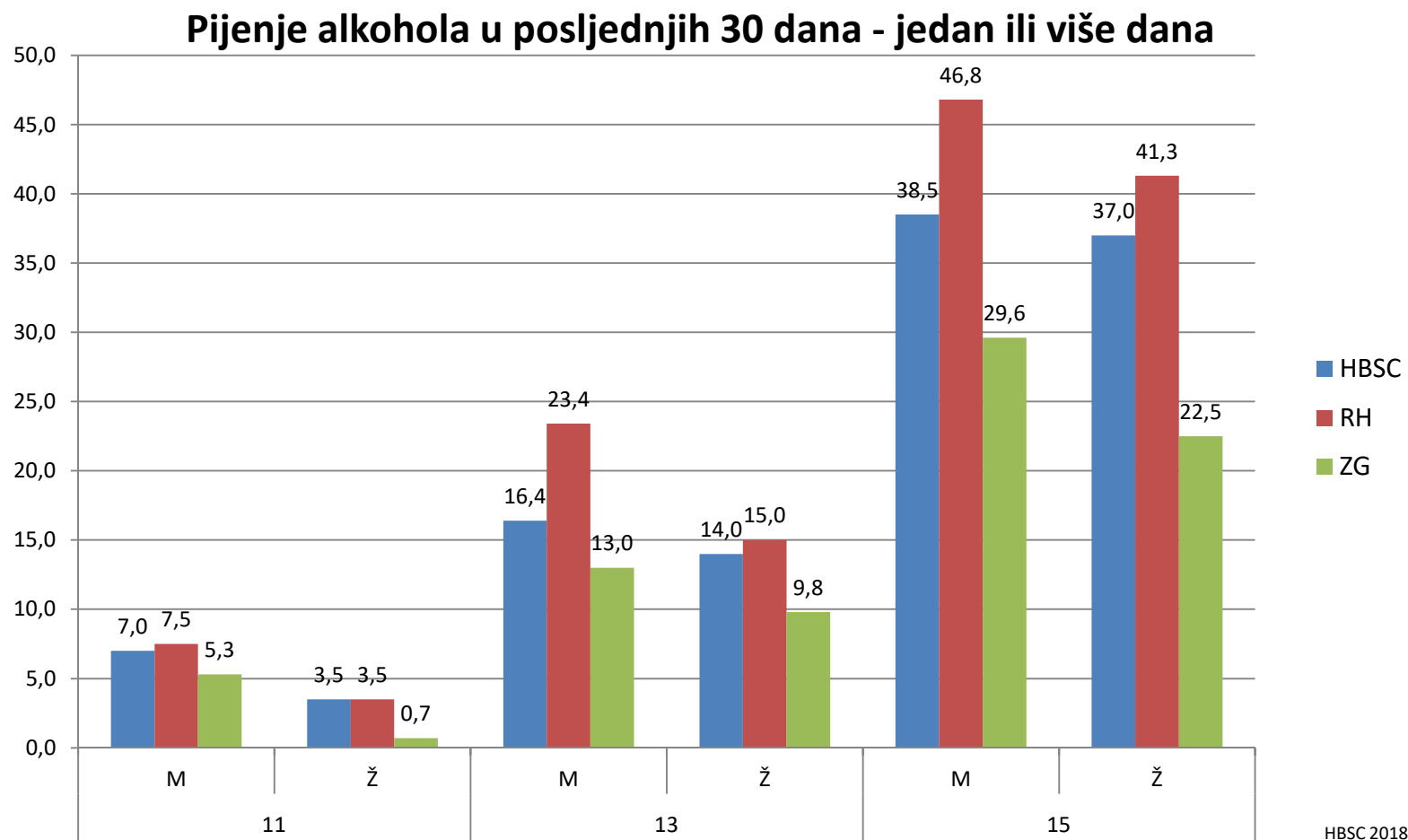
Opijanje u životu - DVA I VIŠE PUTA
(RH/HBSC 2018.)

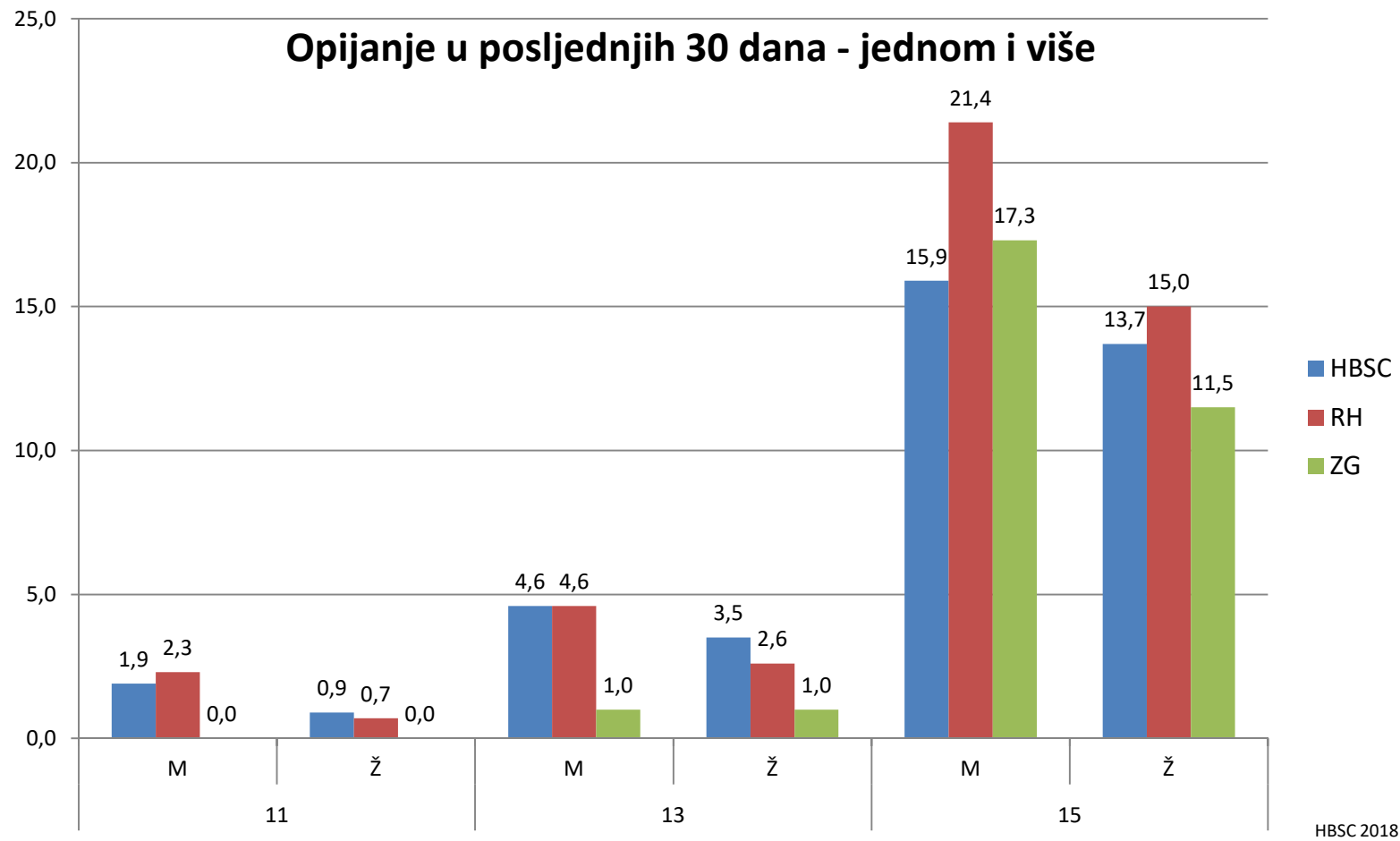
Pijenje alkohola

HBSC 2018

Pijenje alkohola

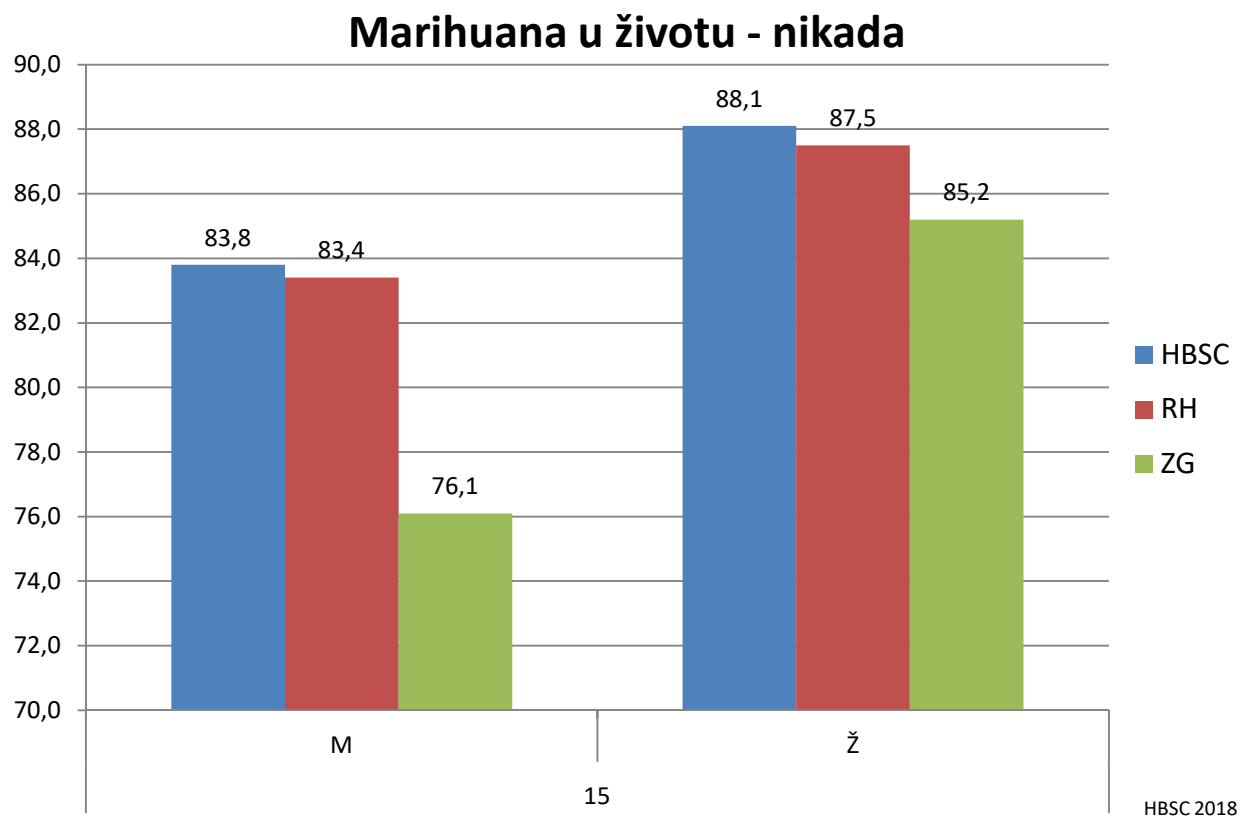

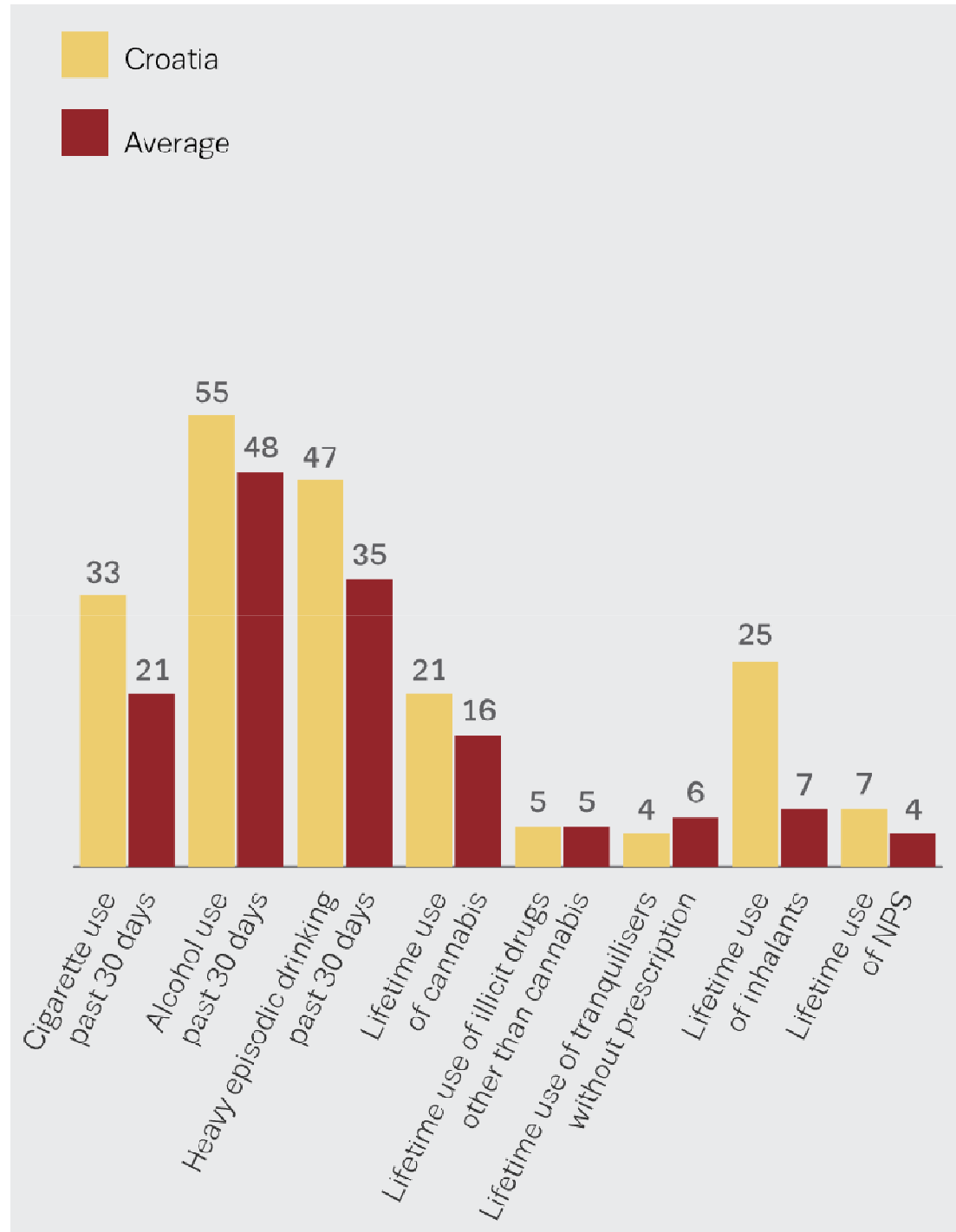
■ Korištenje marihuane

Korištenje marihuane

ESPAD 2015

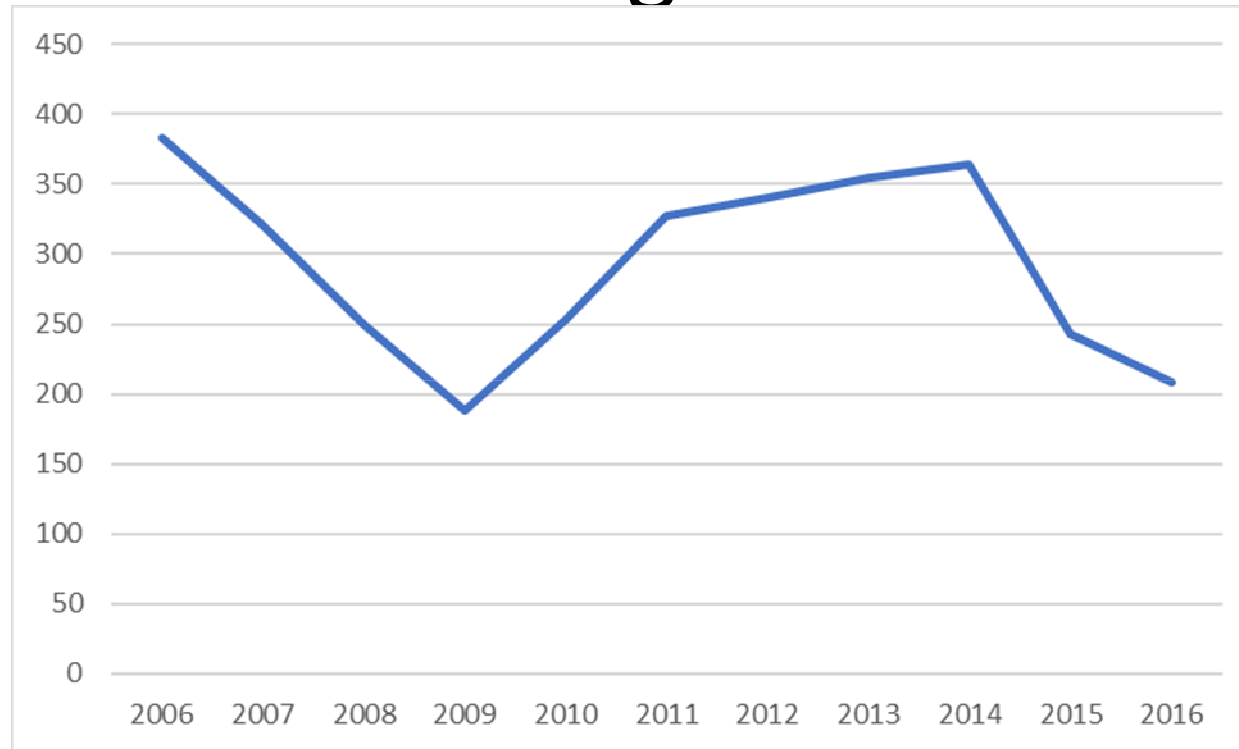

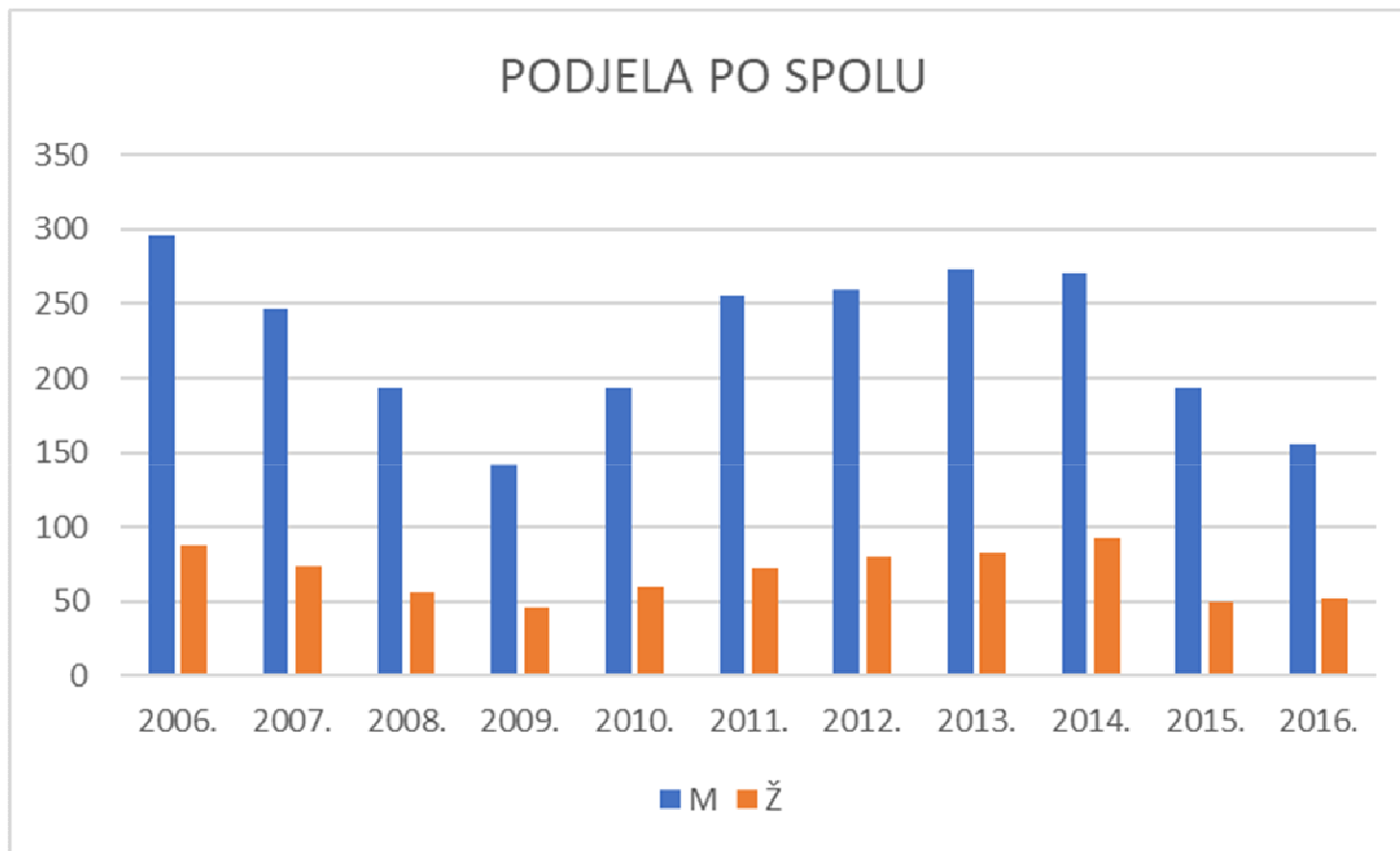
Registar osoba liječenih zbog zlouporabe
pihoaktivnih droga
Podaci o maloljetnicima

Kretanje ukupnog broja kroz godine

Graf 1. – kretanje ukupnog broja maloljetnih osoba registriranih u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u razdoblju od 2006. – 2016. godine

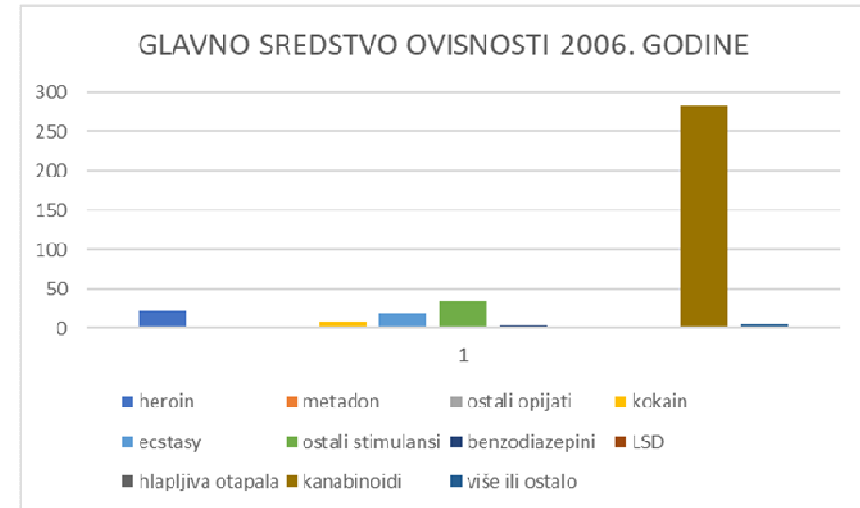
Graf 2 – Podjela po spolu maloljetnih osoba registriranih u Registru osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih droga u razdoblju od 2006. – 2016. godine

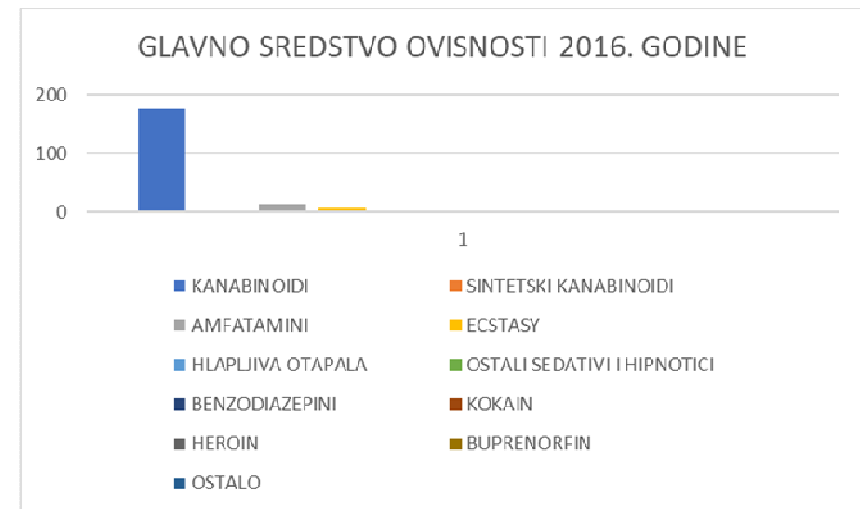

Zastupljenost prema sredstvu ovisnosti

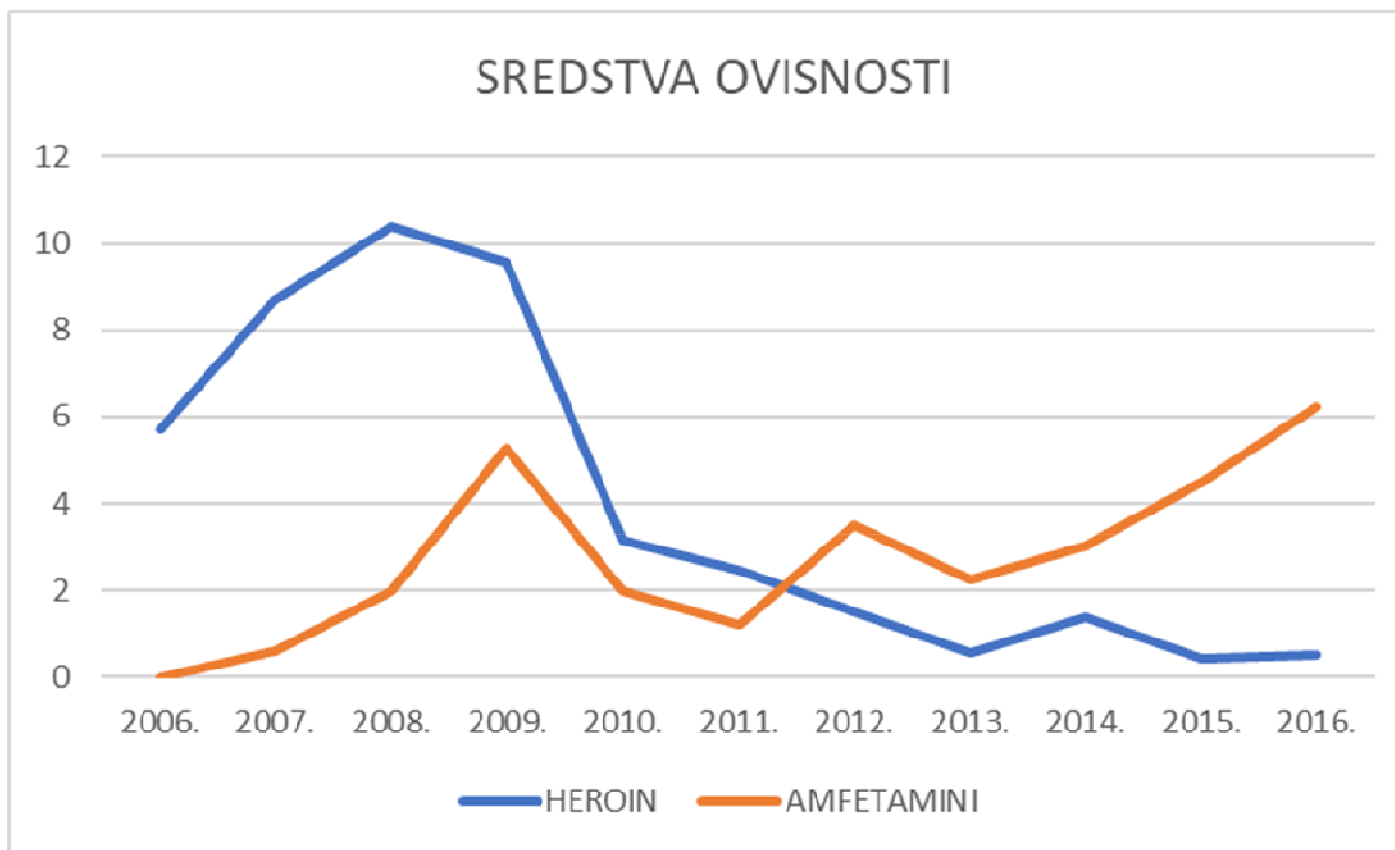
- 2006. godine kod 284 maloljetnika kao **glavno sredstvo ovisnosti** navode se **kanabinoidi**
- 2016. kod 177 maloljetnika

Graf 4 – prikaz glavnih sredstava ovisnosti u 2006. godini kod maloljetnih osoba registriranih u Registru osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

Graf 5 – prikaz glavnih sredstava ovisnosti u 2016. godini kod maloljetnih osoba registriranih u Registru osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari

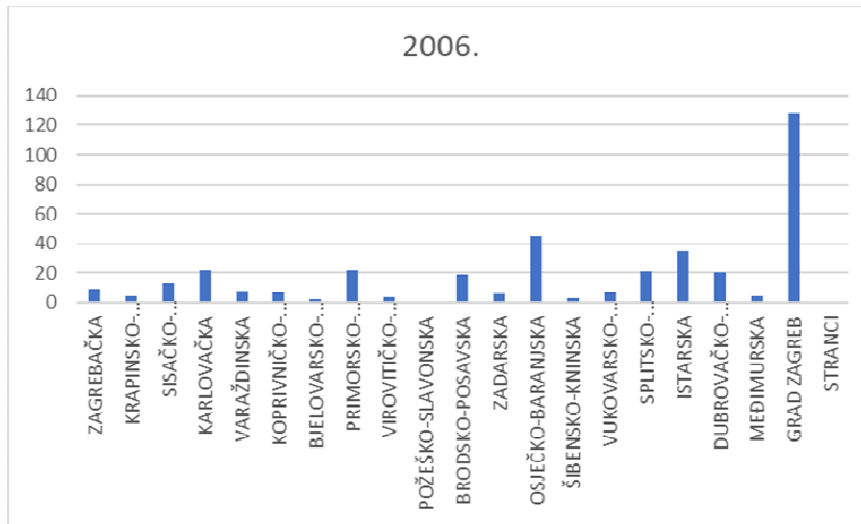

Graf 3 – zastupljenost heroina i amfetamina kao glavnog sredstva ovisnosti kod maloljetnih osoba registriranih u Registru osoba liječenih zbog zloupotrebe psihoaktivnih droga u razdoblju od 2006. – 2016.

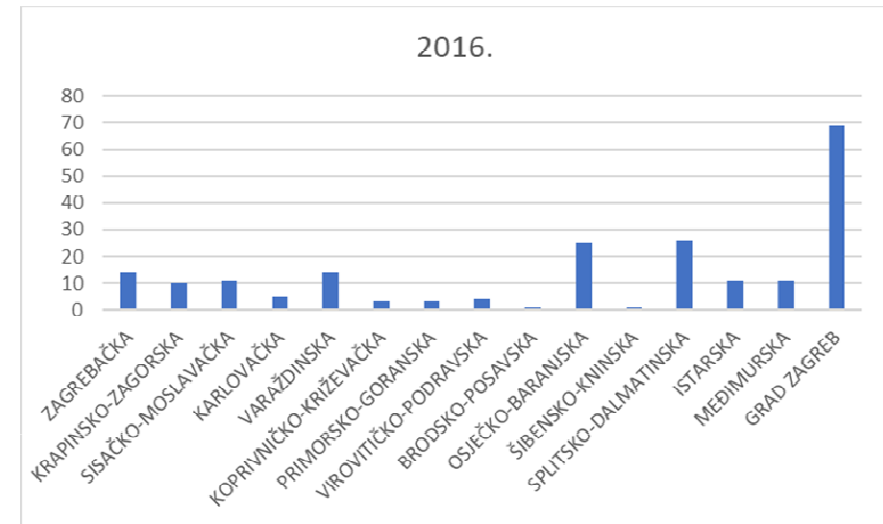

Zastupljenost po županijama

- najviše maloljetnika registrirano je u Gradu Zagrebu kroz svih 10 godina
- znatne varijacije između županija u broju maloljetnih osoba za koje je ispunjen Pompidu obrazac
- 2006. godine najviše maloljetnika registrirano je u sljedećih 5 županija: Osječko-baranjska (45), Istarska (35), Primorsko-goranska (22), Karlovačka (22), Splitsko-dalmatinska (21)
- 2016. u sljedećim županijama: Splitsko-dalmatinska (26), Osječko-baranjska (25), Zagrebačka (14), Varaždinska (14), Sisačko-moslavačka(11), Istarska(11) i Međimurska (11)

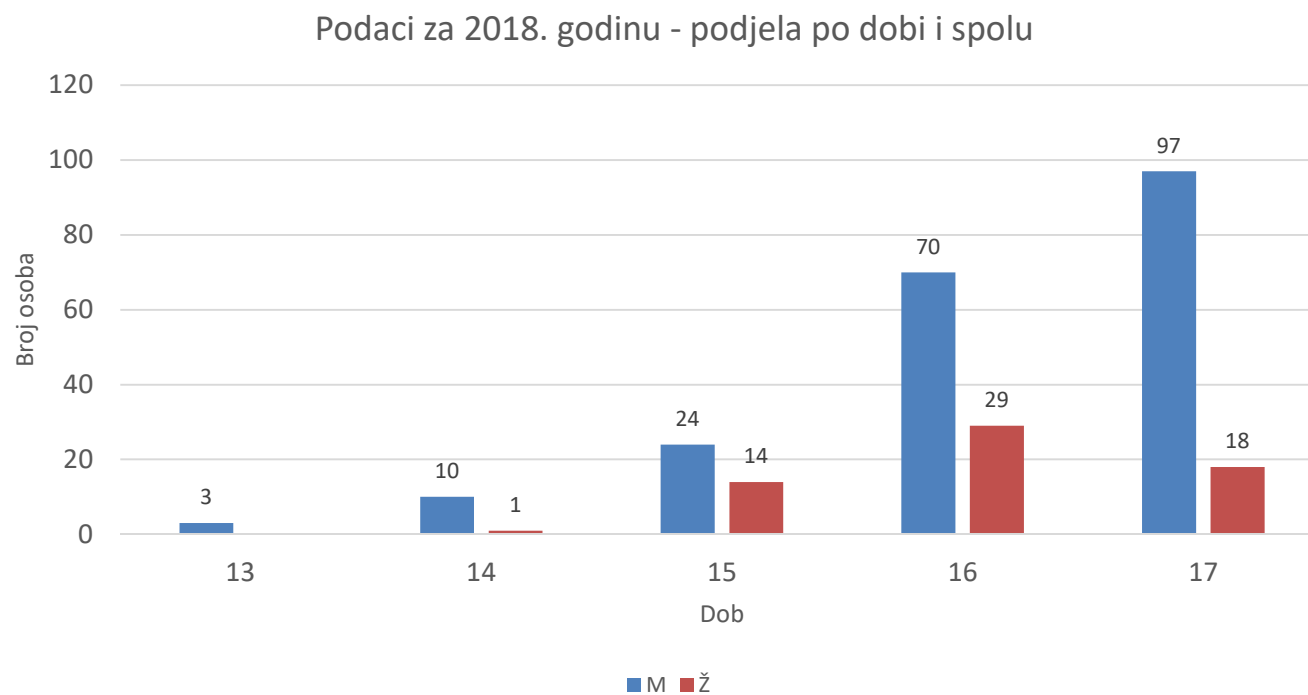
Graf 6 – broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u 2006. godini-podjela po županijama

Graf 7 – broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u 2016. godini-podjele po županijama

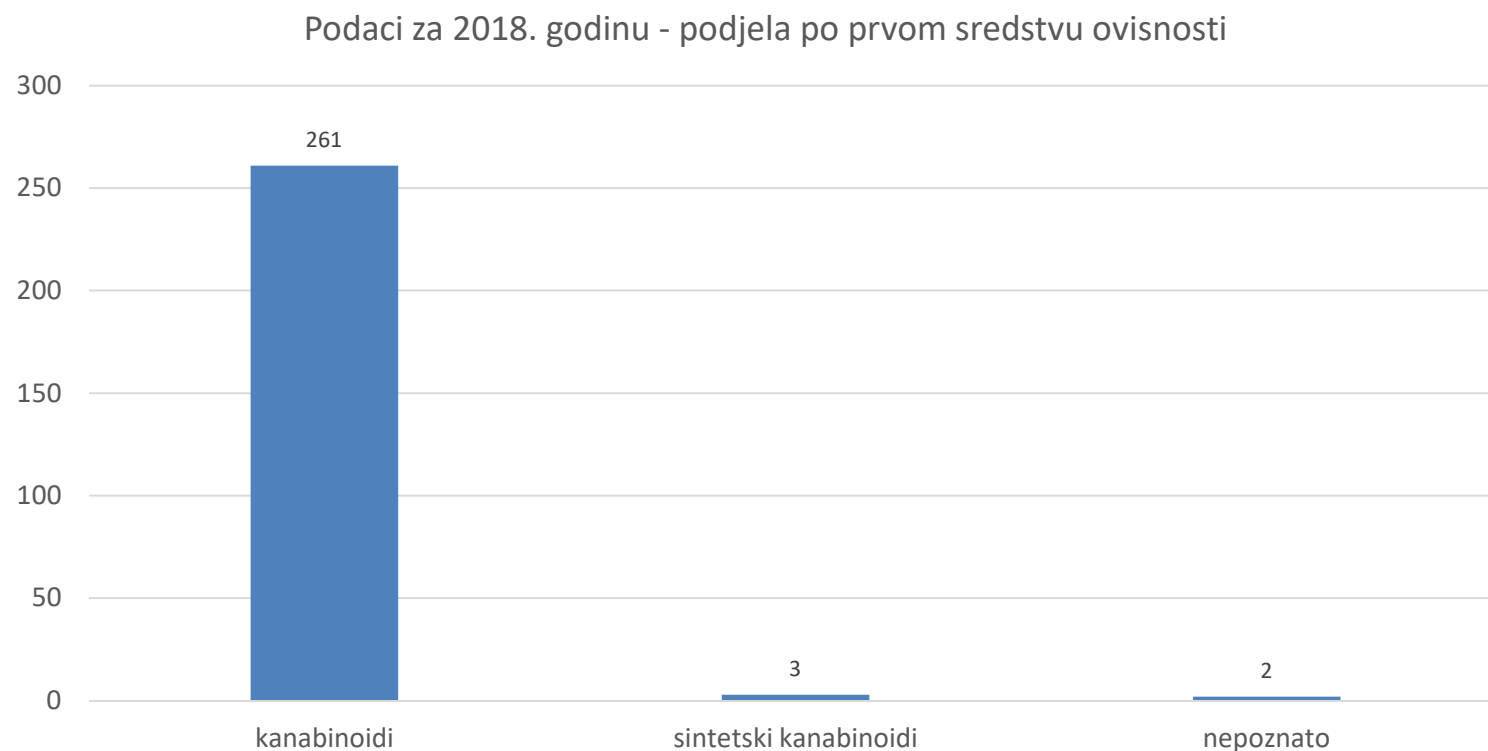
Preliminarni podaci za 2018. godinu

Graf 8 - broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u 2018. godini – podjela po dobi i spolu

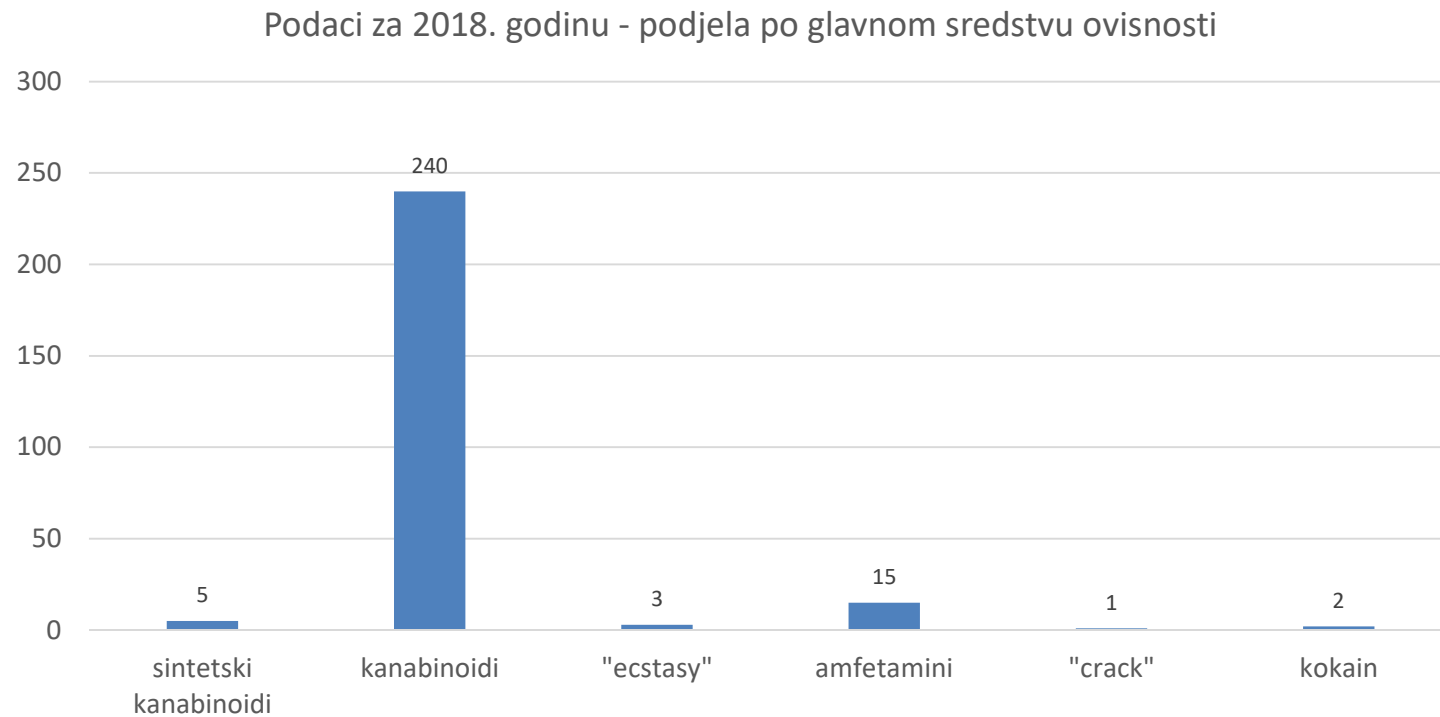
■ Preliminarni podaci za 2018. godinu

Graf 9 - broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u 2018. godini – podjela po prvom sredstvu ovisnosti

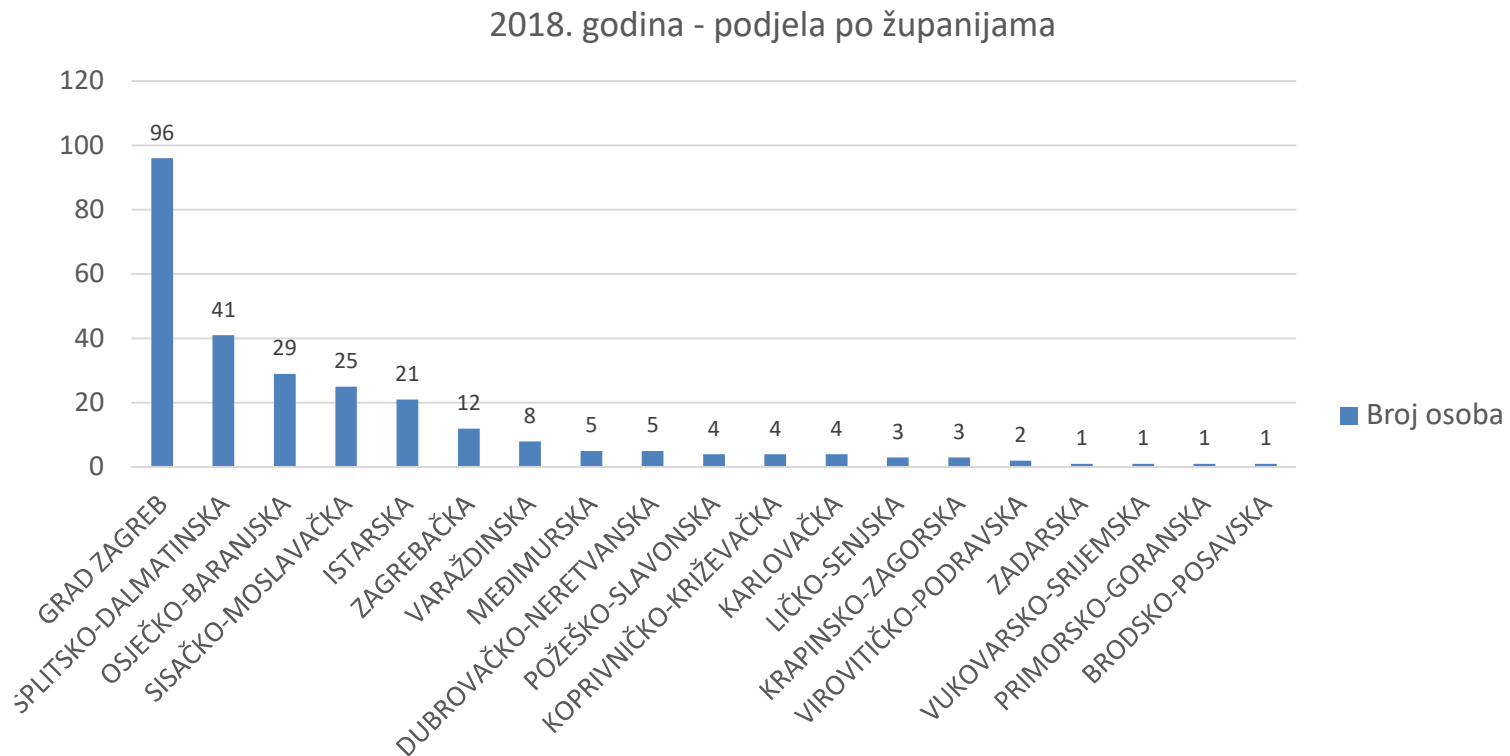
■ Preliminarni podaci za 2018. godinu

Graf 10 - broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u 2018. godini – podjela po glavnom sredstvu ovisnosti

■ Preliminarni podaci za 2018. godinu

Graf 11 - broj registriranih maloljetnih osoba u Registru osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u 2018. godini – podjela po županiji prebivališta

■ Preliminarni podaci za 2018. godinu

- **Nešto više** maloljetnih osoba koje su se liječile zbog zlouporabe psihoaktivnih droga **u odnosu na nekoliko prethodnih godina** (266:cca200)
- **98 posto** registriranih maloljetnih osoba u Registru liječeno je **zbog** zlouporabe **kanabinoida** kao **prvog sredstva**, a **kod 90 posto** njih kanabinoidi su **glavno sredstvo**
- **heroin se više ne javlja kao glavno sredstvo** među maloljetnicima, dok broj osoba s **amfetaminom** kao glavnim sredstvom **kontinuirano raste**
- 2018. godine najviše maloljetnih osoba dolazi iz sljedećih županija: Grad Zagreb, Splitsko-dalmatinska, Osječko-baranjska, Sisačko-moslavačka, Istarska županija

■ Preliminarni podaci za 2018. godinu

- **Nešto više** maloljetnih osoba koje su se liječile zbog zlouporabe psihoaktivnih droga **u odnosu na nekoliko prethodnih godina** (266:cca200)
- **98 posto** registriranih maloljetnih osoba u Registru liječeno je **zbog** zlouporabe **kanabinoida** kao **prvog sredstva**, a **kod 90 posto** njih kanabinoidi su **glavno sredstvo**
- **heroin se više ne javlja kao glavno sredstvo** među maloljetnicima, dok broj osoba s **amfetaminom** kao glavnim sredstvom **kontinuirano raste**
- 2018. godine najviše maloljetnih osoba dolazi iz sljedećih županija: Grad Zagreb, Splitsko-dalmatinska, Osječko-baranjska, **Sisačko-moslavačka**, Istarska županija

Zaključak

- Muški spol
- Zagreb-RH-druge zemlje
- Kanabis - ulaz u svijet eksperimentiranja
- Alkohol?
- Pušenje?
- Višestruka rizična ponašanja
- Samoliječenje alkoholom ili sredstvima ovisnosti (Smjernice, Twinning projekt: HR 14 IB SO 02)
- Rano otkrivanje – probir rizika u mentalnom zdravlju, u pripremi (školska medicina)

Ivana.pavic@hzjz.hr

www.hzjz.hr